EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.6.2013
COM(2013) 332 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Sjunde årsrapporten 2012 om genomförandet av gemenskapsstödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Sjunde årsrapporten 2012 om genomförandet av gemenskapsstödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

1. INLEDNING

Rådets förordning (EG) nr 389/2006[1] utgör grunden för stödet till den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Enligt förordningen ska kommissionen varje år överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Denna rapport avser år 2012.

2. PROGRAMPLANERING AV STÖDET

Mellan 2006 och utgången av 2012 avsattes 311 miljoner euro för åtgärder inom ramen för förordning (EG) nr 389/2006. När 2012 års program (28 miljoner euro) utarbetades utgick man från resultaten av samråd med berörda parter, särskilt workshopar på sektorsnivå, och externa utvärderingar. Man tog även hänsyn till Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 6/2012 om Europeiska unionens stöd till den turkcypriotiska befolkningsgruppen[2]. Anslaget för 2012 gjordes tillgängligt genom två kommissionsbeslut[3].

3. GENOMFÖRANDEMEKANISMER

Programmet genomförs i de delar av Republiken Cypern där regeringen inte utövar den faktiska kontrollen och där tillämpningen av EU:s regelverk tillfälligt har skjutits upp i enlighet med protokoll 10 till anslutningsfördraget. Stödet genomförs i huvudsak genom centraliserad förvaltning av Europeiska kommissionen. Vissa projekt förvaltas gemensamt med FN:s utvecklingsprogram (UNDP).

Kommissionen är verksam i ett unikt politiskt, rättsligt och diplomatiskt sammanhang: det krävs särskilda arrangemang för att genomföra stödprogrammet, samtidigt som principerna för en sund ekonomisk förvaltning respekteras. För EU-finansierade stödprogram fastställs under normala förhållanden den rättsliga ramen för utvecklingsstödet i överenskommelser med mottagarlandets regering. Några sådana överenskommelser kan dock inte ingås för stödet till den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Kommissionen måste förlita sig på vad den uppfattar som gällande lokala regler och villkor, och det innebär vissa risker. Att hantera och minska dessa risker är en del av kommissionens uppgift, och de åtgärder som vidtagits omfattar bland annat intensiv övervakning, stöd till mottagarna, reviderade betalningsvillkor och ett mer omfattande bruk av bankgarantier.

Den turkcypriotiska befolkningsgruppen måste i tillräcklig utsträckning prioritera programmet och avsätta medel för att det ska bli en framgång, särskilt för att säkerställa programmets hållbarhet på längre sikt. Man måste se till att de EU-finansierade tillgångarna förblir offentliga. Samråd sker med berörda parter i den turkcypriotiska befolkningsgruppen om deras framtida finansieringsbehov, och

---

1 EUT L 65, 7.3.2006, s. 5.

2 http://eca.europa.eu/portal/page/portal/pressroom/Presspacks/Previouspresspacks/2012/PresspackSR62012

3 Kommissionens beslut C(2012) 4628 och C(2012) 8361.

turkcypriotiska experter deltar i kommittéerna för utvärdering av anbud och spelar en viktig roll i styrkommittéer för projekt. Samarbete mellan den turkcypriotiska och den grekcypriotiska befolkningsgruppen är fortfarande nödvändigt för att programmet ska få full effekt och för att slutmålet om återförening ska kunna nås.

Programgruppen använder stödkontoret för EU-program (Eupso) i den norra delen av Nicosia. Kommissionens representation i Cypern anordnar dessutom möten och seminarier och informerar den cypriotiska allmänheten om programmet som en del av sitt löpande arbete.

De särskilda omständigheter som beskrivs ovan gör att det är svårt att utforma sektorsutvecklingsprogram. Stödet ges därför i stället i stor utsträckning som bidrag, särskilt till icke-statliga aktörer. Förvaltningen av dessa system tar stora resurser i anspråk hos programgruppen. Anställningskontraktens korta varaktighet medför en hög personalomsättning, vilket innebär särskilda svårigheter med personalsituationen.

Svårigheterna att planera på medellång och lång sikt kvarstår, eftersom programmet för närvarande finansieras genom marginalerna i EU-budgeten. Det betyder att budgeten är oförutsägbar, och det finns ingen garanti för årliga anslag. I den ovannämnda rapporten från revisionsrätten konstaterades att denna osäkerhet försvårar programförvaltningen och inverkar negativt på ändamålsenligheten och hållbarheten.

4. GENOMFÖRANDET UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Allmän översikt

Revisionsrätten slog fast att kommissionen trots ett svårt politiskt läge och en snäv tidsplan lyckats inrätta ett program som återspeglar förordningens mål och på ett lämpligt sätt prioriterar alla sektorer som nämns i förordningens mål och att man använt genomförandemetoder och riskreducerande åtgärder som till stor del varit lämpliga. Revisionsrätten noterade också ett antal brister i programförvaltningen och ansåg att projektens hållbarhet ofta hotas på grund av att den turkcypriotiska befolkningsgruppen har en begränsad administrativ kapacitet, att de har antagit relevanta rättsakter för sent och att det råder osäkerhet om den framtida finansieringen. Kommissionen har godtagit revisionsrättens rekommendationer med några invändningar. Rådet antog slutsatser om revisionsrättens rapport[4] i juli. Europaparlamentets budgetkontrollutskott antog ett betänkande[5] i december.

Den del av programmet som härrör från det stora anslaget 2006 innehöll omfattande leveranskontrakt och bygg- och anläggningskontrakt inom sektorer som vattenförsörjning/avloppsvatten, fast avfall, naturskydd, energi och telekommunikation. Dessutom ingick omfattande program för tekniskt stöd och omkring 1 000 bidragskontrakt inom olika system för icke-statliga organisationer, små och medelstora företag, jordbrukare, landsbygdssamhällen, skolor och studenter. I slutet av 2012 hade många av dessa avslutats. Det betyder att 2012 var ett år när programresultaten visade sig tydligt och fördelarna för den turkcypriotiska befolkningsgruppen förverkligades. Fokus har legat kvar på de insatser som riktar sig till båda befolkningsgrupperna och på förtroendeskapande åtgärder, i synnerhet fortsatt och ökat stöd till kommittén för saknade personer och till den tekniska

[4] 12526/12.
[5] PE497.895v03-00.

kulturarvskommittén, som är gemensam för båda befolkningsgrupperna, genom gemensam förvaltning med FN:s utvecklingsprogram. Arbetet har även innefattat förberedelser för en fullständig tillämpning och ett fullständigt genomförande av unionens regelverk när Cypernproblemet lösts, samt information till den turkcypriotiska befolkningsgruppen om EU:s politiska och rättsliga system. Fyra nya bidragssystem infördes under 2012 för att stödja företag på landsbygden, små och medelstora företag, skolor, studenter och lärare.

Många kontrakt (190) ingicks under 2012, främst bidragskontrakt, och vid årets slut fanns 402 löpande kontrakt. Antalet kommer att stiga i och med att all verksamhet inom ramen för 2011 och 2012 års program kommer i gång. Under det gångna året, när verksamhet som härrörde från 2006 avvecklades, påbörjades också en omfattande utvärderingsinsats.

Det problem som uppstod 2011 i fråga om statusen för bankgarantier kunde inte lösas. Såsom rapporterades förra året väckte en lokal entreprenör talan vid en lokal ”domstol” i stället för att tillämpa tvistlösningsförfarandena enligt kontraktet. Det ledde till förelägganden som gjorde att bankgarantier utfärdade av lokala banker inte kunde tas i anspråk. För att skydda EU:s ekonomiska intressen kommer kommissionen att avstå från att underteckna liknande kontrakt med stödmottagare och entreprenörer i den turkcypriotiska befolkningsgruppen till dess att problemet fått en tillfredsställande lösning. Lokala entreprenörer inledde en bojkott av kontrakt med FN:s utvecklingsprogram, vilket påverkade kulturarvsprojekt med EU-medel under åtta månader, på grund av frågor som gällde jurisdiktion för tvister.

Investeringars hållbarhet är ett annat kvarstående problem. Stödmottagarna har inte alltid förberett sig tillräckligt väl inför projektöverlämningen, trots ett betydande stöd från EU. Den turkcypriotiska befolkningsgruppen har haft svårt att hitta medel för drift och underhåll av ny infrastruktur, trots att kontrakt slutligen ingåtts om förvaltning av nya reningsverk.

4.2. Framstegen med att uppnå de olika målen

Det övergripande målet för stödprogrammet är att underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen, med särskild tonvikt på öns ekonomiska integration, bättre kontakter mellan de båda befolkningsgrupperna och med EU samt förberedelser för införandet av EU:s regelverk. Ett betydande bidrag har getts till förbättringar inom vissa områden, t.ex. vattenförsörjning, avloppsvatten och miljö.

4.2.1. Mål 1: Utveckla och omstrukturera infrastruktur

Det nya *avloppsreningsverket* i Morfou/Güzelyurt togs över av stödmottagaren i januari. Förvaltningen av reningsverket har överlåtits till ett driftsföretag som anlitats av den lokala stödmottagaren. När den lokala stödmottagaren har slutfört alla anslutningar till hushållen till det avloppsledningssystem som överlämnades 2011, kommer för första gången i regionen avloppsvatten för omkring 10 700 personer att samlas in och renas.

Det nya *avloppsreningsverket* i Famagusta började tas i drift i slutet av året – reningsprocessen fungerade och anläggningen producerade renat utflöde. Arbetet med avlopps- och dricksvattenledningarna (totalt 95 km) pågick fortfarande men med vissa förseningar på grund av defekta röranslutningar som gjorde att saltvatten kunde tränga in, vilket ledde till problem med korrosion i reningsverket. Anläggningen kommer att betjäna omkring 30 000 personer.

Bygget av det nya *avloppsreningsverket* i Mia Milia/Haspolat, som ska användas av båda befolkningsgrupperna, fortsatte under 2012. Bygget samfinansieras av EU och vattenreningsmyndigheten i Nicosia och genomförs genom FN:s utvecklingsprogram. Avloppsreningen inleddes i november, och ingångsvolymen ökas successivt. Slutförandet av arbetet och överlämningen väntas ske under första halvåret 2013. Anläggningen kommer att betjäna omkring 270 000 personer.

Programmet för kapacitetsuppbyggnad på området för vattenförsörjning/avloppsvatten avslutades i december med en slutworkshop. Bland projektresultaten kan nämnas utarbetandet av rättsakter som är anpassade till EU:s regelverk, informationsinsatser, planering av tillgångsförvaltningen och utbildning i analysmetoder.

På området för *naturskydd* har inga framsteg varit möjliga när det gäller de ofullbordade informations- och förvaltningscentrumen i fyra särskilda miljöskyddsområden. Sedan ett kontrakt sagts upp 2011 väckte den turkcypriotiska uppdragstagaren talan vid en lokal ”domstol” för att hindra kommissionen från att ta garantierna från den lokala banken i anspråk. Projekt som inletts av den turkcypriotiska befolkningsgruppen, t.ex. ett vägbreddningsprojekt på Karpasia-/Karpazhalvön och omfattande stenbrytning i Kyreniabergen, väcker farhågor när det gäller den turkcypriotiska befolkningsgruppens genomförande av sina egna förvaltningsplaner för de särskilda miljöskyddsområdena, som utarbetats med EU-stöd.

När det gäller *fast avfall* överlämnades i mars den nya avfallsdeponin i Koutsoventis/Güngör, omlastningsstationen i Famagusta och tillhörande utrustning för avfallshantering. Förvaltningen av avfallsdeponin överläts till ett driftsföretag som anlitats av stödmottagaren. Soptippen i Kato Dhikomo/Aşağı Dikmen överlämnades i oktober, efter återställande och nedläggning. Projektet för kapacitetsuppbyggnad på området för fast avfall avslutades i december.

I *energisektorn* var den främsta åtgärden integreringen av solkraftverket på 1,27 MW, som varit i drift med full effekt sedan november 2011, i kontrollsystemet för fjärrövervakning. Stödmottagaren har dock ännu inte anställt kvalificerad personal för ett effektivt och hållbart utnyttjande av en del av den utrustning som tillhandahållits, exempelvis telefonkundtjänsten.

All *telekommunikationsutrustning* i ”nästa generations nät” har installerats. Testfasen har emellertid krävt ytterligare kapacitetsuppbyggnad hos operatören, och leverantören och stödmottagaren måste fortfarande ta itu med ett antal olösta frågor. Rättsakter med villkoren för liberaliseringen av sektorn för elektronisk kommunikation antogs i december 2011, men de nödvändiga villkoren för att skilja tillhandahållandet av tjänster från driften av nätet är ännu inte uppfyllda.

När det gäller *trafiksäkerhetsprojektet* har nästan alla kontrakt nu avslutats. Den sista delen av projektet för ombyggnad av särskilt olycksdrabbade vägsträckor slutfördes under tredje kvartalet 2012. Eventuella ytterligare åtgärder inom denna sektor kommer att vara beroende av ett tydligt policybeslut av stödmottagaren.

4.2.2. Mål 2: Främja social och ekonomisk utveckling

Stöd gavs till jordbrukare, veterinärer och intressenter inom *landsbygdsutveckling* för djurhållning och utrotning av sjukdomar, växtskydd, diversifiering av grödor, ekologiskt jordbruk och stöd för utnyttjande av bidrag. Djurhållningsprojektet och gruppen för tekniskt bistånd till stöd för landsbygdsutvecklingspolitiken, slutförde sin verksamhet. Ett pilotprojekt för återanvändning av renat avloppsvatten i jordbruket genomfördes och ett pilotprojekt för epidemiologisk övervakning inleddes för sjukdomar hos nötkreatur, får och getter, som en förberedelse inför en större insats för utrotning av djursjukdomar.

En ny ansökningsomgång för bidrag på 3,3 miljoner euro för *landsbygdsutveckling* inleddes – den avsåg ”Ökad konkurrenskraft, diversifiering och hållbarhet”. Tio bidragsprojekt från 2009 års program ”Utveckling av lokala samhällen genom initiativ på bynivå” slutfördes, men ett antal andra projekt försenades, framför allt på grund av bygg- och anläggningsarbeten för infrastruktur inom ramen för bidragskontrakten.

Inom projektet *Uppgradering av urban och lokal infrastruktur*, som genomförs i samarbete med FN:s utvecklingsprogram, slutfördes i början av 2012 renoveringen av den gamla marknaden i norra delen av den muromgärdade staden Nicosia. Marknaden invigdes i juni av kommissionsledamot Štefan Füle. För att ge nytt liv åt denna historiska plats gavs mindre bidrag för kultur- samhällsverksamhet genom FN:s utvecklingsprogram. En andra ansökningsomgång inleddes i december och avsåg marknaden i Famagusta och Nicosia samt byar där EU-finansierad renovering genomförts.

I *utbildningssektorn* inleddes i september en ansökningsomgång för 700 000 euro avseende skolinitiativ för innovation och förändring. Av de 72 bidragskontrakt som ingåtts i samband med tidigare ansökningsomgångar löpte 7 vidare till 2012, och vid årets slut hade 5 av dessa nästan slutförts.

Programmet för tekniskt stöd för utveckling av yrkesutbildning och arbetsmarknad avslutades under 2012, och en undersökning gjordes för att bedöma de framtida behoven på dessa områden.

För att stödja *små och medelstora företags konkurrenskraft* inleddes ett bidragsprogram på 5 miljoner euro i juni för att underlätta modernisering av små och

medelstora företag. En del av programmet avser nystartade företag. Över 300 turkcypriotiska företag erbjöds kurser om EU:s bidragsförfaranden. Dessutom erbjöds hjälp med entreprenörskap, IKT, bolagsrätt och affärsledning. En projektförvaltningsenhet har inrättats för att stödja mottagare av både bidrag till små och medelstora företag och bidrag för landsbygdsutveckling (se ovan). Initiativen avseende marknaderna i Nicosia och Famagusta har inletts för att marknadsföra lokala produkter och tjänster med moderna metoder. Utvecklingsarbete har genomförts när det gäller strategier för e-handel och e-tjänster, och i december hölls en workshop om eventuellt framtida EU-stöd för strategin för utveckling av den privata sektorn.

De ekonomiska framstegen övervakas genom en förvaltningsfond med Världsbanken. En ekonomisk lägesrapport lades fram i juni.

4.2.3. Mål 3: Främja försoning, förtroendeskapande åtgärder samt stöd till det civila samhället

Stödet till *kommittén för saknade personer*, som förvaltas gemensamt med FN:s utvecklingsprogram, fortsatte, och ett nytt bidragsavtal undertecknades. Under 2012 undertecknade FN:s utvecklingsprogram ett kontrakt med den internationella kommissionen för saknade personer (*International Commission on Missing Persons*, ICMP) gällande DNA-analyser vid ICMP:s anläggning i Bosnien och Hercegovina. Kommittén har åstadkommit följande under 2012: utgrävningar på 92 platser, 284 uppsättningar kvarlevor förberedda av det antropologiska laboratoriet och skickade för DNA-analys, 22 uppsättningar kvarlevor identifierade och 22 uppsättningar kvarlevor återlämnade till familjerna för begravning. Det är viktigt att bidragen från andra givare ökar.

Programmet har fått ökad synlighet genom en broschyr som delats ut till skolor och ett FN-organiserat besök på Cypern för familjemedlemmar till saknade personer från konflikter i Kosovo[6] och Serbien. Kommittén för saknade personer anordnade i december ett evenemang med levande musik för familjer till saknade.

Av 27 återstående projekt som finansieras inom ramen för tre bidragsprogram inom programmet för det *cypriotiska civila samhället i aktion* slutfördes 23 under 2012. En konsekvensbedömning av stödet till det civila samhället inleddes i december.

Kulturarvsskyddet har fortsatt, och i april undertecknades ett bidragsavtal på 2 miljoner euro med FN:s utvecklingsprogram för brådskande stabilisering på platser som valts ut av den tekniska kommittén med företrädare för båda befolkningsgrupperna. Det gäller bl.a. Othellotornet i Famagusta. Projektet försenades med åtta månader på grund av en bojkott från den turkcypriotiska entreprenörssammanslutningen om villkoren för tvistlösning. Problemet löstes slutligen i början av 2013.

Minröjningen av buffertzonen slutfördes, och i mars anordnades ett avslutningsevenemang tillsammans med FN:s utvecklingsprogram för att uppmärksamma den internationella minröjningsdagen (den 4 april).

[6] Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

4.2.4. Mål 4: Föra den turkcypriotiska befolkningsgruppen närmare Europeiska unionen

Efter fem årliga stipendieprogram gjordes en utvärdering 2012. Programmet 2012–2013 var ett pilotprogram som innefattade ett antal förslag från utvärderingen, och 28 stipendier beviljades. Andra rekommendationer, bl.a. om att utvidga programmet till att även omfatta yrkesverksamma utanför den akademiska världen och att utkontraktera bidragsförvaltningen, kommer att följas upp.

InfoPoint-projektet fortsatte att fungera som en informationskanal till den turkcypriotiska befolkningsgruppen genom evenemang, filmer och information om ansökningsomgångar för bidrag. Den populära tvåspråkiga webbplatsen bibehölls och sex nyhetsbrev på turkiska gavs ut.

4.2.5. Mål 5: Förbereda den turkcypriotiska befolkningsgruppen för införandet och genomförandet av EU:s regelverk

Kommissionens byrå för tekniskt bistånd och informationsutbyte (Taiex) hjälper till att förbereda den turkcypriotiska befolkningsgruppen för genomförandet av EU:s regelverk när väl Cypernproblemet lösts. Taiex ger stöd till utarbetande av lagförslag som överensstämmer med EU:s regelverk. EU-experter genomförde 415 åtgärder under 2012, däribland fortbildningskurser, workshoppar och studiebesök. Arbetet med att ta fram utkast till rättsakter för anpassning till unionens regelverk gick mycket långsamt 2012, även om rättsakter om miljö, djurhälsa och säkerhetsbälten antogs. Förberedande arbete utfördes också i fråga om fri rörlighet för varor, immateriell äganderätt och ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer.

Stödet för handel över gröna linjen (förordning (EG) nr 866/2004) fortsatte. Experter från EU:s medlemsstater genomförde regelbundna fytosanitära inspektioner av potatis och citrusprodukter. Analyser av lokal honung visade att villkoren i kommissionens beslut 2007/330/EG (befordran av animalieprodukter) har uppfyllts, vilket möjliggör handel med honung enligt förordningen om gröna linjen.

4.3. Finansiellt genomförande (kontraktstilldelning och utbetalningar)

4.3.1. Ingående av kontrakt

Åtagandena under 2012 (14,6 miljoner euro) uppgick till 85 % av den prognostiserade siffran. Målet inte kunde nås på grund av förseningar i samband med ansökningsomgångar för bidrag.

4.3.2. Utbetalningar

Utbetalningarna 2012 uppgick till 25,2 miljoner euro, 69 % av det prognostiserade beloppet. Underskottet berodde nästan helt och hållet på en nedgång i utbetalningarna för bygg- och anläggningskontrakt och leveranskontrakt jämfört med 2006 års program. Utbetalningen på 40 % vid slutgiltigt mottagande av telekommunikationssystemet för 10 miljoner euro försenades på grund av testproblem och kunde inte ske under 2012.

4.4. Övervakning

Eftersom kommissionen fungerar som upphandlande myndighet håller kommissionspersonalens tillsyn hög nivå, med kontroller och möten på plats, styrkommittéer och rapporter från projektförvaltningsenheter. Genom mekanismen för interimsöversyn lämnas dessutom en detaljerad översyn tillsammans med stödmottagarna i alla projekt. Taiex verksamhet övervakas av mer än 20 projektstyrgrupper, och genom halvårsvisa möten inom ramen för

övervakningsmekanismen. Taiex logistik övervakas genom Taiex förvaltningssystem på nätet.

Bidragsmottagarnas bristande förmåga leder till problem med genomförandet, t.ex. när det gäller EU-förfarandena vid upphandlingar som finansieras med bidrag. För att åtgärda detta utvidgades 2012 den projektförvaltningsenhet som inrättats 2008 för att stödja landsbygdsutvecklingsprojekt till att även omfatta sektorn för bidrag till små och medelstora företag.

4.5. Revision och kontroll

Mellan 2010 och 2012 gjordes totalt 96 bidragsmottagare till föremål för ekonomisk övervakning, och 16 revisioner genomfördes. Problemen reddes ut från fall till fall. När det gäller bidragskontrakt gjordes iakttagelser om redovisning, upphandling, ursprungsregler, budgetförvaltning och moms. Detta kommer att åtgärdas i kommande ansökningsomgångar för bidrag genom ökad utbildning och tillsyn av bidragsmottagare. GD Utvidgnings internrevisionsfunktion genomförde en revision gällande gemensam förvaltning för att bedöma generaldirektoratets interna kontrollsystem. Rapporten väntas under 2013.

Kommissionen gjorde förbättringar av programgenomförandet till följd av revisionsrättens rekommendationer. Den lade också fram förslag i anslutning till den fleråriga budgetramen för att förbättra hållbarheten genom att göra finansieringen mer förutsägbar.

4.6. Utvärdering

Fyra utvärderingar/behovsbedömningar på sektorsnivå gjordes under 2012: 1) stipendier – stödmottagarnas uppskattning bekräftades och en utvidgning av programmet rekommenderades; 2) vattenförsörjning/avloppsvatten – en tydlig förteckning över prioriteringar upprättades; 3) yrkesutbildning/livslångt lärande – uppföljning för att stödja yrkesvägledning och arbetsförmedling rekommenderades; 4) fast avfall – här konstaterades att avfallsåtervinning och kompostering saknas, att gamla soptippar bör läggas ned och att en bättre hantering av sjukvårdsavfall är nödvändig. En övergripande programutvärdering inleddes också och ska slutföras under 2013. I december ingicks kontrakt om utvärderingar gällande utbildning och det civila samhället.

4.7. Information, offentlighet och synlighet

Under 2012 genomfördes 86 synlighetsinsatser (betydligt fler än 2011), bl.a. många projektrelaterade evenemang och informations- eller nätverksaktiviteter organiserade av *InfoPoint*. På Europadagen hölls ett evenemang vid den historiska Betesdan som renoverats med EU-stöd, och ett evenemang med levande musik ägde rum anordnades av kommittén för saknade personer. På programmet stod konst- och fotoutställningar, projektevenemang och överlämningar samt bidragsinformation. En broschyr om stödprogrammets viktigaste resultat gavs ut[7]. Pressmeddelanden om stödprogrammet för den turkcypriotiska befolkningsgruppen offentliggjordes av kommissionens representation på Cypern.

4.8. Samråd med Republiken Cyperns regering

Regelbundna möten med företrädare för Republiken Cyperns regering har hållits, särskilt när högre kommissionstjänstemän besökt ön. Kommissionen fortsätter att

[7] http://ec.europa.eu/cyprus/documents/2012/eu_assistance_to_tcc_brochure.pdf

förlita sig på samarbete med regeringen för att utreda äganderätter och håller också regelbundna möten med den ständiga representationen i Bryssel.

5. SLUTSATSER

Programmet, som i praktiken började genomföras 2009, har gett den turkcypriotiska befolkningsgruppen en del tydliga fördelar under 2012, framför allt genom stora bidrag till hanteringen av avloppsvatten och fast avfall. Ytterligare insatser krävs emellertid för framsteg inom andra miljösektorer, framför allt naturskydd och i synnerhet när det gäller potentiella Natura 2000-områden. Det är viktigt att visa att EU kan tillhandahålla ett ändamålsenligt stöd och ett positivt budskap. Det är nu upp till den turkcypriotiska befolkningsgruppen att säkra hållbarhet hos de projekt som genomförts och att påskynda genomförandet av stödet.

Framsteg mot ett uppnående av förordningens främsta mål, att *underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den ekonomiska utvecklingen*, är svåra att åstadkomma på grund av de omständigheter som råder på öns norra del.

För att skydda EU:s ekonomiska intressen kommer kommissionen inte att underteckna kontrakt som kräver bankgarantier förrän rättslig säkerhet garanteras.

Förberedelserna inför det framtida antagandet och genomförandet av EU:s regelverk tappade fart 2012. Den turkcypriotiska befolkningsgruppen behöver stora stödinsatser för att kunna uppfylla kraven i regelverket på många områden efter en lösning på Cypernproblemet och återförening. Brist på resurser, ineffektiva strukturer och oklar ansvarsfördelning är allvarliga problem som kvarstår och snabbt måste åtgärdas för att hållbarheten hos EU-finansierade projekt ska kunna säkras. Den turkcypriotiska befolkningsgruppen har försäkrat kommissionen om att EU-finansierade tillgångar inte ska privatiseras.

Vissa delar av programmet har visat sig ha särskild betydelse för att skapa förtroende eller föra den turkcypriotiska befolkningsgruppen närmare EU. Här ingår stödet till kommittén för saknade personer och till kulturarvskommittén samt stipendieprogrammet.

Slutförandet av många av projekten från 2006 utgör en naturlig milstolpe, och under 2012 har en betydande utvärderingsinsats genomförts.

Det är svårt att planera på medellång och lång sikt eftersom de årliga anslagen inte går att förutsäga. Sektorer av betydelse för överensstämmelsen med unionens regelverk i framtiden kräver flerårigt stöd för att insatserna ska bli en framgång. I revisionsrättens rapport 2012 kopplades avsaknaden av flerårig programplanering till problem med programmets hållbarhet.